

INFORME JURÍDIC RELATIU A L'APROVACIÓ DE L'EXPEDIENT DE CONTRACTACIÓ

CONTRACTE: ACORD MARC PER A LA CONTRACTACIÓ DE TREBALLS D'EXECUCIÓ D'OBRES D'URBANITZACIÓ I CARRILS BICI EN ESPAI PÚBLIC DE BARCELONA DE VALOR ESTIMAT ENTRE 120.000,01 € I 1.800.000,00 €, (IVA NO INCLÒS). LOT 1: OBRES AMB VALOR ESTIMAT ENTRE 120.000,01 € I 499.999,99 € I LOT 2: OBRES AMB VALOR ESTIMAT DE 500.000,00 € FINS 1.800.000,00 €, AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ SOSTENIBLE

Valor Estimat del Contracte: 136.800.000,00 euros (IVA exclòs).

Exp. Núm.: 600.2026.006

En relació a l'aprovació de l'expedient de contractació i del Plec de Clàusules Administratives Particulars que ha de regular l'acord marc de referència, s'emet **INFORME JURIDIC** previ a l'aprovació de l'expedient de contractació, en base als següents

ANTECEDENTS

I. En data 2 de febrer de 2026, el Departament Tècnic d'obres estandarditzades de BIMSA va emetre un informe en el qual sol·licità l'inici de l'expedient de contractació de l'acord marc objecte del present informe, amb un valor estimat de 136.800.000,00 euros (IVA exclòs) i un termini d'execució inicial de 12 mesos, amb possibilitat de dues pròrrogues addicionals de 12 mesos cadascuna.

II. L'òrgan de contractació va emetre la memòria justificativa relativa a la necessitat i idoneïtat de l'esmentat acord marc, a través de la qual s'indiquen les característiques i raons que motiven la seva contractació.

D'acord amb els anteriors antecedents, i en relació a la tramitació del procediment per a la contractació objecte d'aquest informe, s'estableixen les següents

CONSIDERACIONS

Primera.- Legislació.

Aquesta entitat és, a efectes de l'article 3 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (en endavant, LCSP), un poder adjudicador que no té la consideració d'Administració Pública. Aquesta condició subjectiva determina el règim d'aplicació a l'entitat de l'esmentada norma, de conformitat amb el Llibre Tercer de la mateixa Llei.

De conformitat amb allò establert a Llibre segon, Títol I, capítol II, s'inicia el present acord marc, el qual respon a una tendència de BIMSA que busca millorar l'eficiència en la contractació. Així mateix, el present acord marc s'ha configurat respectant, en tot moment, les disposicions aplicables de la LCSP i evitant fer un ús abusiu de la contractació basada, de tal forma que la competència es vegi obstaculitzada, restringida o falsejada. En aquest sentit, tal i com es fonamenta en aquest informe jurídic, la limitació del termini de l'acord marc, la selecció d'un gran número de empreses seleccionades o la configuració de l'adjudicació de la contractació

basada tenen, precisament per objecte aconseguir minimitzar els potencials efectes negatius per a la competència.

Els contractes basats en l'acord marc, atenent a la naturalesa jurídica d'aquesta entitat, es qualifiquen de contractes privats, regint-se en quant a la preparació i adjudicació per les disposicions aplicables de la LCSP i en quant al seus efectes i extinció per les normes de dret privat i aquelles normes a les que es refereix el paràgraf primer de l'article 319 en matèria ambiental, social o laboral (articles 201 de la LCSP); de condicions especials d'execució (article 202 de la LCSP); de modificació del contracte (articles 203 a 205 de la LCSP); de cessió i subcontractació (articles 214 a 217 de la LCSP); de racionalització tècnica de la contractació (articles 218 a 228 de la LCSP); de les condicions de pagament establertes als apartats 4rt. de l'article 198, 4rt. de l'article 210 i 1er. de l'article 243, així com per la causa de resolució del contracte referida a la impossibilitat d'executar la prestació en els termes inicialment pactats, quan no sigui possible modificar el contracte conforme als articles 204 i 205 de la LCSP.

Segona.- Tipificació i objecte de l'acord marc.

Atès el contingut de les prestacions objecte de licitació, s'han de qualificar els contractes basats com d'obres de conformitat amb allò establert a l'art. 13 de la LCSP.

En quant a l'objecte de l'acord marc el mateix ve definit al quadre resum de característiques del Plec de Clàusules Administratives Particulars, determinant tres requisits *sine qua non*, els projectes d'obres no es podran executar mitjançant l'acord marc:

- a) **Valor estimat màxim dels contractes basats:** Contractes d'obres d'urbanització i carrils bici en espai públic de Barcelona amb un valor estimat entre 120.000,01 euros i 1.800.000,00 euros (IVA no inclòs).
- b) **Requisit de pressupost:** El pressupost dels projectes es confeccionaran amb un mínim del 75% de l'import total amb partides originals del Banc de preus BIMSA.
- c) **Requisit de tipologia d'obra:** La naturalesa de les obres objecte de l'acord marc corresponen a obres d'urbanització i carrils bici en espai públic de Barcelona, com ara actuacions de renovació integral d'urbanitzacions, reconfiguració i canvis de secció, implantació de carrils bicis i, en general, actuacions de millora de l'espai públic.

Queden excloses del present acord marc, de manera específica, aquelles actuacions d'obra que escapen d'aquesta naturalesa com són les següents:

- Obres de jardineria. Renovació o execució d'àrees verdes existents o noves
- Obres de talussos
- Obres de reurbanització o noves àrees de gossos
- Actuacions en d'edificació.
- Obres marítimes.
- Obres d'instal·lacions diferents a les definides en aquest acord marc
- Manteniment d'instal·lacions que siguin diferents a les d'aquest acord marc
- Manteniment o renovació d'elements de superfície o espai públic (voreres, calçades, senyalització horitzontal i vertical, mobiliari urbà, estructures vials, tanques, paviments de cautxú...).
- Subministraments

- Actuacions de manteniment singular (escales mecàniques, ascensors, fonts ornamentals,...).
- Àrees de jocs infantils i instal·lacions esportives.
- Renovació d'àrees de gossos
- Aquelles que per la seva complexitat requereixin d'un procediment de contractació més específic en l'elecció de l'adjudicatari a criteri tècnic justificat de BIMSA.
- Aquelles que, per raó del seu import, no puguin ser executades mitjançant el present acord marc.

Ens trobem davant d'una definició dels termes i objecte de l'acord marc clara i precisa a fi d'eliminar tota incertesa possible i minimitzar la possibilitat que licitadors potencialment interessats desisteixin de participar. Aquesta definició clara i precisa no només és de l'objecte del contracte, sinó, a més, del banc de preus de referència sobre el qual els licitadors hauran d'ofertar. En aquest sentit, BIMSA per tal de minorar la inseguretat jurídica dels licitadors ha dissenyat amb la col·laboració de l'Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya un banc de preus ampliat per a les obres d'espai públic de BIMSA.

En definitiva, s'ha complementat i ampliat el banc de preus de referència emprat per BIMSA amb tot un seguit de partides d'obra i elements constructius que, per la seva especificitat dintre de la ciutat de Barcelona, usualment es resolen en els pressupostos dels projectes com a elements externs a la base de dades BEDEC, amb tota la problemàtica associada que aquest fet comporta respecte de temes com actualitzacions de preus, plecs de condicions, dades ambientals, etc. En aquest sentit, a efectes de que els licitadors tinguin prou garanties per a formular les seves propostes econòmiques, atès que no tenen accés als projectes que s'executaran, cal assegurar que el "*Banc de preus de referència*" sigui suficientment representatiu per als projectes a executar mitjançant la contractació derivada, tot garantint que al menys un 75% del pressupost dels projectes a executar estaran associats a partides configurades a partir de l'esmentat Banc de Preus, incloent partides alçades a justificar i partides d'abonament íntegre de seguretat i salut.

En resum, la definició de l'objecte de l'acord marc, així com de les regles del joc per a la contractació derivada, suposa el trasllat del risc de col·lusió de la contractació derivada a l'acord marc tot i que, en paraules de l'Autoritat Catalana de la Competència, la probabilitat que es produís una pràctica anticompetitiva d'aquestes característiques es veuria reduïda ja que l'accés a l'adjudicació de l'acord marc no està tancat, al contrari del que succeeix amb les contractacions derivades. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que, tal i com es fonamenta a continuació, l'acord marc es tramitarà mitjançant procediment obert, garantint d'aquesta forma els principis de lliure concurrència, igualtat de tracte i no discriminació.

Tercera.- Tramitació.

3.1. Tramitació de l'acord marc.

L'expedient de contractació serà objecte de tramitació ordinària, de conformitat amb la LCSP. L'acord marc s'adjudicarà per procediment obert, de conformitat amb l'article 220.1 de la LCSP.

L'acord marc està dividit en dos lots en funció del valor estimat de la contractació basada, de tal forma que, mitjançant el lot núm. 1, s'adjudicaran contractes basats d'obra, el seu valor estimat dels quals es trobi entre 120.000,01 i 499.999,99 euros; i mitjançant el lot núm. 2, s'adjudicaran contractes basats d'obra amb un valor estimat d'entre 500.000 euros i 1.800.000 euros.

El lot 1 es conclourà, sempre que sigui possible, amb les 8 empreses millor classificades, és a dir, les 8 empreses que hagin presentat les ofertes amb millor relació qualitat preu, mentre que el lot 2 es conclourà amb les 15 empreses millor classificades.

La selecció de les 8 i 15 empreses millor classificades per a cada lot, respectivament, pretén evitar un entorn favorable per a la col·lusió, especialment, en les contractacions derivades posteriors. Efectivament, amb la creació d'una amplia borsa d'empreses seleccionades s'assegura eliminar un entorn reduït i tancat d'empreses per tal d'evitar la col·lusió en la contractació derivada. En aquest sentit, s'ha pronunciat l'Autoritat Catalana de la Competència en la seva Guia per a un ús precompetitiu dels acords marc:

“El risc de col·lusió està altament condicionat per la quantitat de participants en l'acord marc i, conseqüentment, en les seves contractacions derivades; de fet, es produeix una relació inversa ja que, teòricament, quan major sigui el nombre de participants dels acords marc, menor hauria de ser el risc de col·lusió en la contractació derivada.

Atès el seu valor estimat, es tracta d'un acord marc subjecte a regulació harmonitzada, de conformitat amb els llistats establerts a la secció 2^a, del capítol II del Títol preliminar i, en conseqüència, s'ha de publicar la licitació al Perfil de Contractant de l'entitat, integrat a la Plataforma de Contractació de la Generalitat de Catalunya i al Diari Oficial de la Unió Europea.

L'expedient incorpora l'informe i memòria justificativa de la necessitat i idoneïtat del contracte, així com la resta d'informes necessaris i preceptius establerts a la LCSP.

3.2. Adjudicació de la contractació basada.

De conformitat amb l'establert a l'article 221 de la LCSP, només es podran celebrar contractes basats en el present acord marc entre les empreses i l'òrgan de contractació que hagin estat originalment parts del mateix. Així mateix, a efectes de la contractació basada el plec de clàusules administratives particulars estableix tots els termes relatius a la contractació basada, per la qual cosa l'adjudicació dels contractes basats es realitzarà aplicant les regles prèviament establertes. Aquestes regles d'adjudicació de la contractació basada, s'han configurat de forma objectiva, de conformitat amb allò establert a l'article 221.4.a) de la LCSP¹.

Quarta.- Plec de clàusules Administratives Particulars i de prescripcions tècniques.

Pel que fa al contingut del Plec de Clàusules Administratives Particulars (PCAP) i, en el seu cas, de Prescripcions Tècniques que han de regir el procediment de contractació de referència, el mateix compleix els principis bàsics de la contractació pública exigibles als poders

¹ Article 221.4.a) LCSP: “Cuando el acuerdo marco establezca todos los términos, bien sin nueva licitación, bien con nueva licitación. La posibilidad de aplicar ambos sistemas deberá estar prevista en el pliego regulador del acuerdo marco y dicho pliego deberá determinar los supuestos en los que se acudirá o no a una nueva licitación, así como los términos que serán objeto de la nueva licitación, si este fuera el sistema de adjudicación aplicable. Para poder adjudicar contratos basados en un acuerdo marco con todos los términos definidos sin nueva licitación, será necesario que el pliego del acuerdo marco prevea las condiciones objetivas para determinar qué empresa parte del acuerdo marco deberá ser adjudicatario del contrato basado y ejecutar la prestación”.

adjudicadors, reflectint-se, concretament, una aplicació acurada i extensa dels principis de llibertat d'accés a la licitació, publicitat, transparència, no discriminació i igualtat de tracte.

Els terminis de concurrència no són inferiors als terminis mínims establerts a l'art. 156 (procediment obert), de la LCSP. La solvència exigida es considera proporcional a l'objecte de licitació i ha estat verificada, dins del marge de discrecionalitat de l'entitat, tal i com, es fonamentarà a continuació.

Cinquena.- Terminis i pròrroga.

El PCAP regula el termini de vigència de l'acord marc, DOTZE (12) MESOS, i es preveu la possibilitat de prorrogar-se per DOS PERÍODES DE DOTZE (12) MESOS més cadascun.

La durada de l'acord marc s'ha establert atenent a la naturalesa de les prestacions, les característiques del seu finançament i la necessitat de sotmetre periòdicament a concurrència la realització de les mateixes. En aquest sentit, s'ha de posar de manifest que l'article 219 de la LCSP estableix la possibilitat de que els acords marc tinguin una durada màxima de quatre anys. No obstant, atenent a les recomanacions de l'Autoritat Catalana de la Competència, per tal d'evitar els efectes negatius sobre la competència consistents en un tancament temporal del mercat, s'ha optat per limitar la durada del contracte fins a tres anys, temps necessari per tal d'atendre a la necessitat de l'acord marc, de conformitat amb els antecedents del present informe.

La durada dels contractes basats en l'acord marc serà independent de la durada de l'acord marc i es regirà per allò establert al contracte basat respecte de la seva duració. El termini d'execució dels contractes basats serà el previst en els corresponents projectes o memòries valorades/tècniques.

De conformitat amb allò establert a l'article 219.3 de la LCSP, només podrà adjudicar-se contractes basats en el present acord marc durant la vigència del mateix.

Sisena.- Criteris de solvència.

Com ja s'ha posat de manifest en el present informe, l'acord marc està dividit en dos lots en funció del valor estimat de la contractació basada, de tal forma que, mitjançant el lot núm. 1, s'adjudicaran contractes basats d'obra, el seu valor estimat es trobi entre els 120.000,01 € i els 499.999,99 euros; i mitjançant el lot núm. 2, s'adjudicaran contractes basats d'obra amb un valor estimat d'entre 500.000 euros i 1.800.000 euros. Aquesta divisió en dos lots obeeix, principalment, a la garantia del principi de lliure concurrència i accés a la contractació de PIMES.

Efectivament, la divisió en lots està pensada per tal de que les PIMES pugin accedir a la contractació d'obres amb BIMSA, mitjançant l'exigència d'una solvència menys restrictiva en el lot 1. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que el lot 1 és per a l'adjudicació de contractes d'obres amb un valor estimat entre els 120.000,01 € i els 499.999,99 euros, motiu pel qual es possibilita l'acreditació de la solvència sense que sigui obligatori la classificació de l'empresa.

Es salvaguarda, d'aquesta forma, l'exigència establerta a l'article 77 de la LCSP:

“Para los contratos de obras cuyo valor estimado sea inferior a 500.000 euros la clasificación del empresario en el grupo o subgrupo que en función del objeto del contrato corresponda, y que será recogido en los pliegos del contrato, acreditará su solvencia económica y financiera y solvencia técnica para contratar. En tales casos, el empresario podrá acreditar su solvencia indistintamente mediante su clasificación como contratista de obras en el grupo o subgrupo de clasificación correspondiente al contrato o bien acreditando el cumplimiento de los requisitos específicos de solvencia exigidos en el anuncio de licitación o en la invitación a participar en el procedimiento y detallados en los pliegos del contrato. Si los pliegos no concretaran los requisitos de solvencia económica y financiera o los requisitos de solvencia técnica o profesional, la acreditación de la solvencia se efectuará conforme a los criterios, requisitos y medios recogidos en el segundo inciso del apartado 3 del artículo 87, que tendrán carácter supletorio de lo que al respecto de los mismos haya sido omitido o no concretado en los pliegos”.

En aquest sentit, la solvència mínima requerida per tal de participar s'ha definit en funció de la classificació requerida per la tipologia d'obres, configurant-se pel lot núm. 1 com un mitjà alternatiu d'acreditació de la mateixa i, pel lot núm. 2, com un mitjà obligatori d'acreditació de la solvència.

D'altra banda, a efectes de donar la màxima garantia del principi de lliure concurrència i igualtat de tracte, no s'ha establert un conjunt de solvències mínimes que permeten executar la totalitat de la contractació basada, sinó que es deixa la llibertat de que puguin participar empreses que només poden fer una tipologia d'obres de les contemplades a l'objecte de l'acord marc. En cas contrari, si s'exigeixi tota la solvència com per a realitzar totes les tipologies d'obres, s'estaria tancant el present acord marc a grans empreses.

Per últim, es permet l'actualització de solvències en el moment de la pròrroga de l'acord marc, sempre i exclusivament, dintre de cada lot. Amb aquesta possibilitat BIMSA pretén l'evolució de les PIMES fomentant la competència dintre de l'acord marc.

Setena.- Criteris d'adjudicació.

L'expedient incorpora els informes que recullen els criteris de valoració de les ofertes d'acord amb allò exigint a l'article 145 de la LCSP i, en el seu cas, la seva justificació. En concret, s'han establert una pluralitat de criteris d'adjudicació en base a la millor relació qualitat-preu. Aquests criteris d'adjudicació permetran l'obtenció d'obres objecte del present acord marc de gran qualitat que respondran de la millor manera a les necessitats de BIMSA i de la ciutat de Barcelona en general.

La configuració dels criteris d'adjudicació compleixen amb els requisits establerts a l'article 145.5 de la LCSP tal i com es desprèn dels informes de la Direcció de Finançament, Programació d'Inversions i Control de Qualitat de BIMSA i Direcció Tècnica d'obres estandarditzades de BIMSA, que s'adjunten. En concret:

- a) Aquests criteris estan vinculats a l'objecte de l'acord marc. Així, la configuració de tots i cadascun dels criteris d'adjudicació es refereixen a prestacions que s'han de realitzar en el si de l'acord marc, mitjançant la contractació basada.

Respecte dels criteris automàtics o avaluables mitjançant l'aplicació d'una fórmula matemàtica, la seva justificació queda reflectida a l'Informe emès per la Direcció de de Finançament, Programació d'Inversions i Control de Qualitat de BIMSA, que s'adjunta al present.

- b) S'han formulat de manera objectiva, respectant els principis d'igualtat, no discriminació, transparència i proporcionalitat, no conferint a l'òrgan de contractació una llibertat de decisió il·limitada.

Efectivament, els criteris de valoració s'han objectivat al màxim per tal de garantir el principi d'igualtat i no discriminació. En aquest sentit, respecte dels criteris automàtics, els mateixos es valoren mitjançant l'aplicació de fórmules, per la qual cosa en cap cas seran objecte de un judici de valor. Pel que es refereix als criteris avaluables mitjançant un judici de valor, s'ha establert una acurada divisió en subcriteris, detallant de forma minuciosa els aspectes a valorar en cadascun dels criteris.

Així mateix, de conformitat amb la doctrina administrativa, s'ha desglossat la puntuació dels criteris subjectes a judici de valor establint subpuntuacions per criteri. D'aquesta forma s'aconsegueix una major objectivitat dels criteris de valoració.

- c) Garanteixen la possibilitat de que les ofertes siguin valuades en condicions de competència efectiva i van acompanyats d'especificacions que permeten comprovar de manera efectiva la informació facilitada pels licitadors amb la finalitat de comprovar que les ofertes compleixen o no, els criteris d'adjudicació.

Vuitena.- Actualització del Banc de preus BIMSA.

Les obres objecte de la contractació basada es defineixen mitjançant projecte executiu aprovat per l'Ajuntament de Barcelona. El pressupost estarà confeccionat majoritàriament amb partides del banc de preus BIMSA, i sempre amb un mínim del 75% de partides originals d'aquest banc de preus.

El preus unitaris dels projectes executius estaran confeccionats sempre amb els preus originals del banc de preus BIMSA de la licitació i s'actualitzarà mitjançant l'aplicació d'un coeficient d'actualització a aplicar a l'import d'execució material. Aquesta actualització només resultarà aplicable en les contractacions basades, en els termes detallats en l'informe emès per la Direcció Tècnica d'Obres Estandarditzades, en el seu informe de data 2 de febrer de 2026.

De conformitat amb allò dit anteriorment, ens trobem davant d'una actualització del banc de preus de referència que es farà en funció de la variació percentual dels preus de diferents matèries primes que es considera les més utilitzades en els contractes objecte del present acord marc.

D'aquesta forma s'estableix un mecanisme per pal·liar els efectes que l'increment dels preus pot provocar en l'execució dels contractes basats atès la vigència de tres anys de l'acord marc. Entenem que aquest mecanisme troba una acollida favorable a la normativa de contractació, tal i com s'estableix a l'Informe 20/2023, de 19 de juliol, de la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya (Comissió Permanent) *"Assumpte: Possibilitat d'aplicar mecanismes per compensar a les empreses contractistes la major onerositat provocada per un augment del cost de les matèries primeres, al marge del Reial decret llei 3/2022, d'1 de març, pel qual es fixen*

mesures excepcionals en matèria de revisió de preus als contractes públics d'obres", segons el qual:

"Addicionalment, cal apuntar que un possible mecanisme per pal·liar els efectes que l'increment dels preus provoca en l'execució del contracte, seria establir al preparar el contracte, en el plec de clàusules administratives particulars, un mecanisme d'actualització dels preus que permetés garantir l'equilibri i sostenibilitat del contracte al llarg de la seva execució".

Conclusió a la que arriba, de conformitat amb la doctrina del Tribunal Català de Contractes emesa en la seva Resolució 19/2022, de 26 de gener de 2022, segons la qual es considera correcte en un contracte de subministraments la determinació del preu del contracte amb un import fix i de compliment obligat per als compradors, on s'estableix la quantitat a subministrar com un número indeterminat però determinable al llarg del contracte, i en què la quantitat final subministrada i satisfeta per aquest pressupost de licitació tancat i obligatori es regularitza en moments determinats i preestablerts dintre del contracte mitjançant una fórmula, de manera que amb aquest sistema d'actualització es permet garantir l'equilibri i la sostenibilitat del contracte al llarg de la seva execució.

Novena.- Òrgan de contractació.

L'òrgan de contractació competent per raó de la quantia és el Consell d'Administració de Barcelona d'Infraestructures Municipals, SA.

Pel que respecta a l'adjudicació dels contractes basats l'òrgan de contractació s'acordarà pel Consell d'Administració de BIMSA en el moment de l'adjudicació de l'acord marc.

Per tot l'esmentat, qui subscriu,

INFORMA favorablement del contingut i prescripcions del Plec de Clàusules Administratives Particulars, relatiu a la contractació de l'**ACORD MARC PER A LA CONTRACTACIÓ DE TREBALLS D'EXECUCIÓ D'OBRES D'URBANITZACIÓ I CARRILS BICI EN ESPAI PÚBLIC DE BARCELONA DE VALOR ESTIMAT ENTRE 120.000,01 € I 1.800.000,00 €, (IVA NO INCLÒS). LOT 1: OBRES AMB VALOR ESTIMAT ENTRE 120.000,01 € I 499.999,99 € I LOT 2: OBRES AMB VALOR ESTIMAT DE 500.000,00 € FINS 1.800.000,00 €, AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ SOSTENIBLE**, atès que les mateixes estan conformes amb la legislació de contractes.

Lara Calvo Martí
Cap de Contractació d'Espai Públic i Sistemes Tecnològics

Barcelona, a la data de la signatura digital.